

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 12P/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120201008
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Natália Slivenská
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120201008.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, sudkyňou JUDr. Natáliou Slivenskou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: M. Ľ.C., nar. XX. XX. XXXX, E. Ľ., nar. XX. XX. XXXX, E. Ľ., nar. XX. XX. XXXX, a V. Ľ., nar. XX. XX. XXXX, všetky deti trvale bytom E., F. W. W. XXXX/X, t. č. Z. V. K. F. G., všetky deti zastúpené opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, J. Bottu 4, Trnava, deti rodičov: matka B. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E., F. W. W. XXXX/X, t. č. Z. Ú. L., a otec M. Ľ., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E., t. č. v Ú. I. G. O., o návrhu navrhovateľa v 1. rade: B. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E., R. XXXX/XXB, a v 2. rade: Z. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E., R. XXXX/XXB, na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd konanie o nariadenie neodkladného opatrenia **z a s t a v u j e .**

II. Maloleté deti M. Ľ., E. Ľ., E. Ľ. a V. Ľ. sa s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku **z v e r u j ú** do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov v 1. a 2. rade, ktorí sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých detí a sú oprávnení zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok v bežných veciach.

III. Matka je **p o v i n n á** platiť na maloleté deti M., E., E. a V. výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne na každé dieťa vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, a to na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

IV. Otec je **p o v i n n ý** platiť na maloleté deti M., E., E. a V. výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne na každé dieťa vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, a to na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

V. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Dňa 29. 01. 2020 bol na Okresný súd Trnava doručený návrh navrhovateľov na zverenie maloletých detí do ich náhradnej osobnej starostlivosti spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Návrh na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa odôvodnili tým, že matka maloletých detí sa od 24. 01. 2020 nachádza v Ú. Q. Ú. L., kam bola vzatá kvôli prečinu neoprávneného vyrobienia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty. Na výkon trestu mala nastúpiť skôr na základe rozsudku Okresného súdu Trnava, sp. zn. 7T/71/2016, ktorým bola spolu s otcom maloletých detí uznaná vinnou z vyššie uvedeného prečinu. Otec detí približne pred 4 mesiacmi na výkon trestu nastúpil, mal by tam zostať do septembra 2021. Matka mala z dôvodu jej tehotenstva odklad výkonu trestu. Po dovŕšení jedného roku maloletej V. žiadala

matka aj prezidentku o milosť, nakoľko jej partner bol vo výkone a ona sa starala o ich deti. Spolu s deťmi bývala po odchode manžela v ich domácnosti. Keď sa však dozvedela, že na výkon trestu nastúpiť bude musieť, pracovníčky SPODaSK prišli na prešetrovanie pomerov v domácnosti. Už vtedy sa matka vyjadrila, že chce, aby sa o jej deti postarali navrhovatelia, deti sú u nich ako doma, majú s nimi vytvorený krásny vzťah. To, že sa postarajú, kým sa vráti, brali ako samozrejmosť, vnúčatá ľúbia. Bývajú v dvojizbovom byte, ktorý majú kompletne zariadený, deti k nim od malička chodili a bývajú s nimi od októbra 2019. V domácnosti s nimi býva ešte sestra matky maloletých detí L. I., nar. XX. XX. XXXX, a brat matky P. I., nar. XX. XX. XXXX. O svoje deti sa vždy príkladne starali, v domácnosti majú vytvorené podmienky aj na hru a oddych, aj na učenie. Navrhovateľka v 1. rade je zamestnaná v O. Z. Y. Q., kde má mesačný príjem vo výške cca 1.200 Eur. Navrhovateľ v 2. rade je nezamestnaný, zdravotné poistenie si hradí sám, pracuje brigádnicky, pričom jeho príjem je cca 700 Eur. Obaja sú zdraví, nikdy neboli trestaní, sú plne spôsobilí prevziať starostlivosť o deti, ktoré sa ocitli bez starostlivosti svojich rodičov. Stará matka z otcovej strany býva tiež blízko nich a navštevuje u nich deti, nosí im darčeky, aj im finančne vypomáha. Keďže sa deti ocitli bez rodičov a môžu nastať problémy ohľadom školy alebo lekárov, žiadajú zveriť maloleté deti do ich náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Matka a otec maloletých detí, ako aj procesný opatrovník vyjadrili s návrhom navrhovateľov na zverenie maloletých detí do ich náhradnej osobnej starostlivosti súhlas.

4. Podľa článku 4 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

5. Podľa článku 4 ods. 2 CSP, ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

6. Podľa § 29 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

7. Vzhľadom na dispozitívny úkon navrhovateľov, ktorým vzali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu späť, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia zastavil.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom a listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, najmä rodnými listami maloletých detí, potvrdeniami o zdravotnom stave navrhovateľov, lustráciami matky a otca v zbere väzenskej a justičnej stráže, výpismi z registra trestov navrhovateľov, objednávkou spoločnosti Q. A., A. P. U., vyjadrením matky a otca k návrhu navrhovateľov, obsahom pripojených spisov Okresného súdu Trnava, sp. zn. 8P/3/2016, a sp. zn. 37P/13/2013, a tiež výsluchom navrhovateľov a vyjadrením procesného opatrovníka na pojednávaní, keď pojednával v neprítomnosti matky a otca, ktorí mal predvolanie riadne doručené, svoju neprítomnosť neospravedlnili, o odročenie pojednávania nepožiadali, pričom z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovné skutkový a právny stav:

9. Lustráciou v zbere väzenskej a justičnej stráže súd zistil, že matka sa od 24. 01. 2020 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v L., predpokladaný koniec trestu má dňa 24. 01. 2021. Otec sa od 19. 09. 2019 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v I. G. O., predpokladaný koniec trestu má dňa 19. 09. 2022.

10. Z lekárskeho potvrdení súd zistil, že navrhovatelia sú spôsobilí zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti.

11. Z výpisu z registra trestov je zrejmé, že navrhovatelia nemajú záznam v Registri trestov Generálnej prokuratúry SR.

12. Navrhovateľka v 1. rade v rámci výsluchu na pojednávaní uviedla, že sa pridrižiava svojho písomne podaného návrhu. Trvá na zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, nechce, aby išli do ústavu. Aj v súčasnosti zabezpečujú starostlivosť o deti. V spoločnej domácnosti žije s manželom, deťmi P. a L. a s maloletými deťmi Ť.. Je živnostníčka, pracuje ako upratovačka v areáli O., jej zamestnávateľom je spoločnosť Q.. Jej priemerný čistý mesačný príjem činí 1.200 - 1.300 Eur. Jej zdravotný stav je dobrý, lieči sa iba na tlak. Záznam v registri trestov nemá. Výdavky na domácnosť predstavujú nájomné vo výške 226 Eur mesačne, električka vo výške 70 Eur mesačne, telefón deťom 20 Eur mesačne každému. Maloletý M.P. má 8 rok, je žiakom 2. triedy základnej školy. Maloletá E. má 6 rokov, materskú škôlku nenavštevuje, od septembra by mala nastúpiť do nultého ročníka. Deti krúžky nenavštevujú. Maloletá E. má 2 roky, maloletá V. má 1 rok. Zdravotný stav detí je dobrý. Má tiež ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému P. I., ktorý má 10 rokov a je žiakom 2. ročníka základnej školy, a k L. I., ktorá má 14 rokov a chodí do 7. ročníka špeciálnej základnej školy. Deti sú zdravé.

13. Navrhovateľ v 2. rade na pojednávaní v rámci výsluchu uviedol, že sa pridrižiava svojho písomne podaného návrhu ako aj vyjadrení navrhovateľky v 1. rade. Jeho zdravotný stav je dobrý. Lieči sa na vysoký tlak. Záznam v registri trestov nemá. Má vyživovaciu povinnosť k L. a P. I..

14. Procesný opatrovník na pojednávaní uviedol, že maloleté deti sa nachádzajú v starostlivosti navrhovateľov od októbra 2019, kedy v tom čase tam žila aj s nimi ich matka, ktorá dňa 24. 01. 2020 nastúpila do ÚVTOS L.. Od tejto doby starí rodičia sami prevzali starostlivosť o maloleté deti, o ktoré sa riadne starajú. Majú záujem o zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Vo svojej domácnosti majú vytvorené vhodné podmienky o starostlivosť o maloleté deti. Deti sú na nich naviazané, majú ich radi. Odporúča zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov.

15. Podľa § 44 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

16. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

17. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

18. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

20. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec

rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

21. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

22. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento nesúlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

23. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

24. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

25. Podľa § 46 ods. 2 Zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela.

26. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

27. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

28. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

29. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

30. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

31. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

32. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

33. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

34. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

35. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

36. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

37. Podľa § 111 písm. o) CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

38. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

39. Náhradná osobná starostlivosť je jednou z foriem náhradnej starostlivosti, ktorej účelom je nahradiť osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

40. Súčasťou rodičovských práv a povinností je aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, pričom rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov, a musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa (R 64/1968).

41. Dôvody, pre ktoré je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, môžu mať objektívny, ako aj subjektívny charakter. Pôjde jednak o prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, napríklad z dôvodu ich neprítomnosti či zlého zdravotného stavu, výrazne nevyhovujúcich sociálnej situácie, ako aj prípady zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezájmu rodičov o maloleté dieťa a jeho výchovu. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, a teda úplne závisí od úvahy súdu, či toto opatrenie považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa, t. j. či je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti v záujme maloletého dieťaťa.

42. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, musí byť fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá je plne spôsobilá na právne úkony, má osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, svojím spôsobom života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa, a ktorá so zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí. Malo by ísť o osobu bezúhonnú, ktorá nebola obmedzená vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k vlastným deťom, jej sociálna situácia zaručuje, že zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti bude v záujme maloletého dieťaťa, ani ona, ani jej rodinní príslušníci by nemali trpieť ochorením, ktoré by vylučovalo riadny výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a mala by mať kladný citový vzťah k maloletému dieťaťu. Vzhľadom na rôzne životné situácie, ktoré môžu nastať, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súd vždy uprednostní predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, prípadne rodinného známeho či inú blízku osobu, ak spĺňa uvedené predpoklady, keďže pri rodinnom príslušníkovi, prípadne inej blízkej osobe sa predpokladá existencia kladného citového vzťahu a bližšie poznanie maloletého dieťaťa, čo by malo zaručovať, že dieťa bude mať riadne zabezpečenú starostlivosť o výchovu, zdravie a výživu počas vyriešenia, resp. prekonania spravidla negatívnych životných situácií v rodine maloletého dieťaťa.

43. V konaní mal súd za preukázané, že rodičia maloletých detí nezabezpečujú a nemôžu zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Nakoľko náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou, súd dospel z vykonaného dokazovania k záveru, že v najlepšom záujme maloletých detí bude ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ich starých rodičov, v domácnosti ktorej žijú deti od októbra 2019. Navrhovatelia spĺňajú všetky požiadavky kladené na osobu, ktorej môže byť maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle § 45 ods. 1 Zákona o rodine.

44. Z uvedeného dôvodu súd preto vyhodnotil zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov ako v celom rozsahu súladné so záujmom maloletých detí. Preto súd vo výroku II. rozsudku zveril maloleté deti so súhlasom ich rodičov do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku s tým, že navrhovatelia sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých detí a sú oprávnení zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok v bežných veciach.

45. Súd zároveň vo výroku III. a IV. rozsudku uložil rodičom maloletých detí v súlade s § 81 ods. 1 Zákona o rodine povinnosť platiť na maloleté deti výživné, a to matke ako aj otcovi vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na každé maloleté dieťa. Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo skutočnosti, že obaja rodičia maloletých detí sa t. č. nachádzajú vo výkone trestu odňatia slobody. Súd teda považuje rodičom stanovené výživné za primerané ako potrebám maloletých detí, tak aj možnostiam a schopnostiam oboch rodičov. Stanovené výživné sú rodičia povinní v zmysle § 45 ods. 8 Zákona o rodine uhrádzať príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

46. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

47. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku V. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 59 ods. 1 CMP), avšak odvolanie podané zo strany navrhovateľov a procesného opatrovníka by nebolo právne účinné, nakoľko títo sa práva podať odvolanie

výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

Podanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.